

2019 – Jubileumjaar Zuster Justa Calluy Zusterke van Sint-Jozef (1909-1979)

Gedurende dit jaar toegewijd aan zuster Justa willen wij de aandacht vestigen op het grote werk dat zij voor de Goddelijke Drievuldigheid tot stand heeft gebracht, namelijk het oprichten van een kapel voor de heilige Jozef, die dit verzoek aan haar bekend had gemaakt. Tijdens het jubileumjaar 2019 wordt daarom iedere eerste woensdag van de maand de Eucharistieviering voor haar opgedragen.

Philomène Calluy

Zuster Justa (Philomene Calluy) werd geboren in Kapellen op 8 maart 1909. Zij was het achtste kind van Petrus Franciscus Calluy en Anna Dymphna De Coster. Vader Calluy is geboren te Stabroek op 22 oktober 1867 en overleden in Sedan (Frankrijk) op 25 april 1918, als krijgsgevangene tijdens de Eerste Wereldoorlog. Moeder is geboren in Kapellen op 18 september 1870 en overleden op 25 november 1909, op 39 jarige leeftijd. Zij bleef ziek bij de geboorte van Philomene, het gezin Calluy telde 8 kinderen: 4 jongens en 4 meisjes.

Na de dood van moeder zorgde vader Calluy met de oudste dochter, Cornelia, toen 16 jaar oud, voor de jongens en het kleinste meisje Philomene, dat toen 7 maanden oud was. De twee andere zusjes werden opgenomen in het weeshuis te Kapellen, het zijn: Jeanne, 7 jaar en Louise, 5 jaar oud. Het weeshuis was een bijhuis van het moederklooster van de zusters van het H. Hart van Maria. In dit klooster te Berlaar is Philomene op 21 jaar ingetreden als kloosterzuster.

Zuster Justa heeft haar leven lang een grote devotie gehad tot de heilige Jozef. Iedereen die in moeilijkheden zat en haar om raad en gebed kwam vragen, beveelde zij aan te bidden en beroep te doen op deze grote heilige.

De Nieuwe Wijk was voor haar geen onbekende plaats, want er woonde een gevreesd volkje, dus ongewenst en ongeliefd. Er werd bijna dagelijks gevochten en de politie kwam er dikwijls. Zelfs in de school bij de zusters was die achterstelling zeer goed merkbaar. Dat de heilige Jozef haar later zou vragen om hem naar daar te brengen had zij niet verwacht.

Zuster Justa was onderwijzeres. Zij vertelde aan haar leerlingen over de heilige Jozef. Haar collega leraressen konden dit niet goed verdragen en vonden dit kinderachtig. Het werd aangeklaagd bij de directrice, die haar dan ook verbod oplegde het nog te doen. Doch Zuster Vicarisse, Zuster Bernadette Zaliger, de helpster van de Algemene Overste, steunde Zuster Justa. Hier begon haar lijdensweg met de devotie voor haar veelgeliefde Heilige.

In 1950 werd Zuster Justa als lerares benoemd aan de Hogere Normalschool voor Landbouwhuishoudkunde te Berlaar. Snit, naad, confectie, tekenen, schilderen en andere plastische kunsten vielen onder haar bevoegdheid. Voor deze kennis werd zij door de directrice en de inspectie ten zeerste gewaardeerd.

Visioen in de nacht van 30 op 31 januari 1953, op het feest van de heilige Don Bosco

De heilige Don Bosco spoorde zuster Justa aan om verder te doen met de herwaardering van de heilige Jozef. In dit visioen zag zij de kapel aan de Nieuwe Wijk bouwen, die zij tot stand heeft gebracht en wat de heilige Jozef van haar verlangde. Zij vertelt. "Het was heel mistig op de nieuwe wijk en ik zag duidelijk een grote Heilige Hostie, zoals men gebruikt voor de uitstelling van het Heilig Sacrament. Naast en links van die Heilige Hostie zag ik nu gans stralend in zilverlicht Don Bosco. Hij keek mij zeer minzaam aan, als wilde hij me aanmoedigen en troosten. Alles was nu heel stil geworden. Mijn medezusters waren allen als in aanbidding voor het Heilig Sacrament, hun ogen gericht naar de Heilige Hostie. Eén zuster heb ik toen herkend tussen de velen. Toen ik dan zeer gelukkig die biddende zusters zag en het zo stralend, liefdevol gezicht van Don Bosco naast de Heilige Hostie, verstond ik dat Don Bosco ook heel veel van Sint-Jozef houdt en mij altijd trouw helpend, nabij zal blijven in al wat ik zal ondernemen voor de herwaardering van Sint-Jozef. Zo was ook mijn besluit: Met Gods kracht en vertrouwend op zijn hulp, mij volledig in te zetten voor de herwaardering van de heilige Jozef."

Tot daar de getuigenis van Zuster Justa Calluy.

Hoe Sint-Jozef in Kapellen kwam

Zuster Justa vertelde zelf: "Zo ontving ik dan op zekere dag een schrijven van het aartsbisdom Mechelen. Toen was Kardinaal Van Roey daar aartsbisschop. In dat schrijven werd mij verboden nog in contact met het volk te komen, dus verboden nog naar de spreekplaats te gaan of briefwisseling te onderhouden. Ja, ik ontving zelfs de doodsbriefjes van eigen familieleden niet. Ook mocht ik geen voet meer buiten het klooster zetten. Ik mocht nog in de kloostertuin gaan tot 8 uur in de morgen. maar ook daar stond ik onder controle. De enkele Zusters die mij steunden en opbeurden, werden naar een buitenhuis gestuurd.

Zekere maandagmorgen in de maand maart 1956, vóór 8 uur, bracht ik, volgens gewoonte, mijn dagelijks bezoek aan het Sint-Jozefsbeeld in onze tuin. Het was voor mij door deze kortwieking een zeer droevige tijd. Terwijl ik mijn verdriet aan Sint-Jozef vertelde, het wenen nabij, hoorde ik opeens een zeer klare mannen stem uit het Sint-Jozefsbeeld komen, die me zei: "Breng mij in de Nieuwe Wijk te Kapellen, ge kent toch die plaats, ja breng me daar. Daar kan iedereen komen, en dáár zal ik ten beste spreken voor allen die mij aanroepen, zelfs zo dat de Hemel de aarde raakt en de aarde de Hemel".

Volkomen gesterkt, overgelukkig en vastberaden zei ik: "Dát zal ik doen, heilige Jozef. Op 1 mei (feest van Sint-Jozef-werkman) staat uw beeldje in de Nieuwe Wijk. Daar moogt ge geheel gerust in zijn".

Aanstands deelde ik dit mede aan Zuster Montforta, een zieke medezuster, de enige aan wie ik nog mijn volle vertrouwen kon schenken. Deze zeide mij: "Ach, zusterke, doe dat toch niet, want ge overleeft het niet, wat ziet gij nu al af". Hierop antwoordde ik: "Ik moet het doen en zal het ook doen, de heilige Jozef verlangt het! En al zou ik er dan op de brandstapel moeten voor sterven, zoals een Jeanne d'Arc, dát heb ik er wel graag voor over." Zo sprak ik nog verder, tot opeens die Zuster wenend zij: "Maar denk toch eens goed na, gij hebt het Klooster tegen en zelfs het Bisdom. Gij moogt met geen mensen meer spreken, geen brieven schrijven ofontvangen en vooral moogt gij geen voet meer buiten het klooster zetten. Hoe kunt gij dan een beeldje van de heilige Jozef in de Nieuwe Wijk te Kapellen plaatsen en zelfs een beeldje hebt gij niet?"

Toch drong in die tijd af en toe, via schoolkinderen, een briefje tot mij door van mensen die mij hun nood kloegen en hulp behoefden. Anderen slaagden erin door een zijpoort binnen te geraken en mij 's morgens vóór 8 uur bij het beeld van Sint-Jozef te vinden. Ook werd mij eens een zinnebeeldige voorstelling gegund, die mij sterkte en troostte. Dit vertelde ik reeds vroeger.

Op de vraag van mijn medezuster: "Hoe kunt gij een beeldje van de heilige Jozef in de Nieuwe Wijk te Kapellen geplaatst krijgen, want gij hebt er zelfs geen?", antwoordde ik: "Het is allemaal waar, dat kan ik niet, maar luister, ik loop vlug naar Sint-Jozef en ik zal het hem zeggen". Daar gekomen zei ik: "Luister 'ne keer heel goed, Sint-Jozef, ik persoonlijk kan U werkelijk niet dáár in de Wijk brengen, maar als U nu echt heel graag dáár in de arme Wijk Uw intrek neemt en werkt, stuur dan de heer Pastoor van Kapellen, ofwel zijn huishoudster naar mij. U kan haar ook met aanbevelingen laten komen als een van de vele mensen die dat voorheen hebben gedaan. Dan zal ik hun zeggen dat zij zullen verkrijgen wat zij verlangen, als zij Uw beeld tegen 1 mei in de Wijk te Kapellen willen plaatsen. Als ik één van beiden, betoogde ik verder, nu ik geen volk mag ontvangen, toch in de spreekplaats mag ontmoeten, twijfel ik er niet meer aan dat het werkelijk Uw wens is in de Nieuwe Wijk te staan en daar te ijveren voor ieder in nood verkerende ziel. Men mag hierbij dan niet vergeten dat mijn klooster meerdere uren van Kapellen afgelegd is.

Twee dagen later, juist een woensdag, kwam de portierster mij zeggen: „De huishoudster van mijnheer pastoor van Kapellen is in de spreekplaats en moet U iets zeggen, en gij moogt gaan van de Eerwaarde Moeder.

Na de les spoedde ik mij er haastig heen. Zij was gestuurd door mijnheer Pastoor om voor hem, maar ook voor haarzelf, een zekere gunst aan te bevelen. Als bijzondere gunst verlangde en vroeg de huishoudster de genezing van haar zuster. die volgens haar zeggen, aan kanker leed. Ik zei haar, "Als U het mogelijke doet om te zorgen dat mijnheer Pastoor een Sint-Jozefsbeeld in de Nieuwe Wijk te Kapellen zal plaatsen tegen 1 mei eerstkomend, dan zal U zeker en vast de hulp van Sint-Jozef ondervinden. Uzelf moet het beeldje daar niet brengen, dat moet mijnheer Pastoor doen, U moet maar zorgen dat het er komt tegen 1 mei en dit door herhaaldelijk aan te dringen". Zij had trouwens geen gezag om het zelf te doen, en was zonder verweer, als vijandelijke weerstand het haar zou willen beletten.

De huishoudster meende dat dit alles zeer spoedig en gemakkelijk kon uitgevoerd worden. Mijnheer Pastoor dacht er evenwel geheel anders over. Hij vond het volkomen onzin een Sint-Jozefbeeldje in de Nieuwe Wijk te plaatsen. De huishoudster bleef haar best doen om mijnheer Pastoor te bewegen tot het plaatsen van het beeldje. Ook werd het haar beloond,

want haar zieke zuster genas plotseling. Dit trof mijnheer Pastoor wel zeer diep, maar een Sint-Jozefsbeeldje in de Nieuwe Wijk te plaatsen was hij nog niet van zin.

Menselijk gesproken had hij er reden toe. De huizen van de Nieuwe Wijk werden gebouwd in 1920 en 1921 door een ongodsdienstige comiteit. Wie van de gemeente hulp of steun ontving, moest afzijdig blijven van de godsdienst en de kinderen naar de staatsschool sturen. De huizen waren zeer vlug verhuurd. De eigenlijke Kapellenaren lieten zich niet in met de bewoners van de Nieuwe Wijk. Thans echter hebben de meeste mensen daar hun huis gekocht en sierlijk opgemaakt en doen inzake godsdienst wat ze willen. Enkele komen reeds in stilte naar de kapel. Zelfs een huisgezin in de wijk, de familie Arnouts Rottiers, zorgde liefdevol en met toewijding voor de kapel. De geestelijkheid van Kapellen bleef er die tijd weg. Zo vond mijnheer Pastoor mijn verlangens onuitvoerbaar. Maar ik gaf de moed niet op en bad de heilige Jozef, de Pastoor door een ziekte of een andere beproeving zo in het nauw te brengen, dat hij, uit verlangen om hulp te bekomen, daar een beeldje zou brengen en het op de geschikte plaats ter verering opstellen. Een eerste ziekte deed hem beloven dat hij het daar zou brengen, maar eenmaal genezen, meende hij te voldoen met er een in zijn huis te plaatsen. Maar dit was het niet wat men verlangde. De heer Pastoor kreeg een zere knie. Een operatie bleek nodig te zijn en zelfs daarna, pronosticeerde de dokter, zou hij een stijve knie of been behouden. Nu verzekerde de Pastoor dat er een beeldje zou komen indien hij zonder operatie genas. Hij genas en toch aarzelde hij nog onder voorwendsel dat hij geen geschikt beeldje had.

Aan mij vertelde de Pastoor het volgende: "Zekere avond werd er heel laat aan de pastorie gebeld. Het was een onbekende dame die naar mij vroeg. Ze gaf mij ingepakt een zeer oud plaasteren Sint-Jozefbeeldje, dat ze zelf waarschijnlijk niet schoon genoeg vond om in haar woning te laten staan. Het weg te werpen durfde zij niet en ze vond het daarom best het aan mij te geven. Zij voegde erbij: "U weet wel een plaats, waar men een Sint-Jozefbeeldje verlangt."

Dat men mij ook nog een beeldje bezorgde, zei mijnheer Pastoor, vond ik zeer zonderling. Maar het plaatsen in de Nieuwe Wijk beviel me niet. Ik dacht immers: van de eerste dag wordt het daar stukgeslagen. Wij mogen toch geen aanleiding tot heiligschennissen geven. Sedert mijn huishoudster was aangekomen met de opdracht daar een beeldje te plaatsen had ik geen rust meer. Van de andere kant voelde ik dat de heilige Jozef dáár wel heel goed zou staan, nog te meer omdat ik nu ook reeds op zo'n zonderlinge wijze zijn beeldje had gekregen. Maar daar het een vaste gedachte van mij was, dat dit beeldje daar geen uur zou blijven staan, dacht ik bij mezelf: Ik zal naar het gemeentebestuur gaan, want zonder toestemming van de gemeenteraad mag ik dat toch niet plaatsen. Geven ze mij daar geen toelating, en denkelijk is dat zó, dan is ook alle verantwoordelijkheid van mij af. De gemeenteraad gaf echter buiten alle verwachtingen aanstonds toelating om een Sint-Jozefbeeldje op de Nieuwe Wijk te plaatsen.

Het gemeentebestuur was toen overwegend ongodsdienstig. Maar toen de burgemeester aan alle raadsleden één voor één vroeg of ze er iets tegen in te brengen hadden dat in de Nieuwe Wijk een beeldje van Sint-Jozef geplaatst zou worden, protesteerde niemand. Met een schouderophalen gaven zij te kennen dat het hun onverschillig liet en de burgemeester willigde mijn verzoek in. Zo ben ik dan daags vóór 1 mei, vertelde mijnheer Pastoor verder, met de schrijnwerker naar de Nieuwe Wijk gegaan en hebben wij aan de muur van een huis, tegen de lust van de daar wonende mensen in, het blokje geplaatst om het beeldje op te zetten.

Diezelfde avond werd het nieuws verspreid bij alle links denkende groeperingen van de omliggende dorpen van Kapellen. Allen werden uitgenodigd om aanwezig te zijn met hun

muziekkorps, als de zwartrok zou aankomen. Door veel en luide muziek moest de predikant onverstaaanbaar gemaakt worden. Wonderbaar, hier viel hun feest met dat van Sint-Jozef samen en in feite werd de heilige Jozef niet met smaad, maar met feestmuziek in zijn nieuwe werkplaats triomfantelijk ingehaald.

Allen hebben, zonder het te willen, hun best gedaan ter inhuldiging van de patroon der proletariërs. Heel het plein stond vol spelers, terwijl overal vlaggen wapperden, laat het ook rode geweest zijn, ter ere van het voorlopig nog schamele beeldje van de Timmerman van Nazareth.” Tot hier dit verhaal van mijnheer Pastoor aan mij.

Het pleit was gewonnen. Op 1 mei 1956 stond het Sint-Jozefbeeldje in de Nieuwe Wijk. De gekozen plaats was tussen twee huizen. Het beeldje werd hoog aangebracht en het lokte vele vereerders onder de noodlijdende mensen, die daar Sint-Jozef om hulp kwamen smeken. De mensen die Sint-Jozef daar te voet kwamen vallen moesten echter vooralsnog bij die huizen voor het beeldje blijven staan.

Wekelijks kwamen er op woensdag om 8 uur 's avonds mensen naar die plaats om samen de Rozenkrans te bidden, met gebeden tot de heilige Jozef. Dat ging niet gemakkelijk, want sommigen lieten de biddende mensen niet met rust en onder allerlei vormen moesten de bedevaarders voelen dat ze daar niet welkom waren. Het gebeurde zelfs meermaals dat het moederke uit het huis waartegen het beeldje aangebracht was, onder het gebed in de deur kwam staan en de biddenden uitdaagde met uitlatingen als deze: “Komde gijlie ook al naar die lelijkaard! Stond hij niet zo hoge, dan goot ik er elke dag mijn waterpot op uit”.

Met de tijd veranderden de gevoelens van dat vrouwke van 80 jaar. Ze vatte genegenheid op voor de bedevaarders en ze was zo goed hen een stoel aan te bieden en straks zou ze nog een veel belangrijker daad van liefde stellen. Het jaar 1956 was in de echte zin van het woord een triomfjaar voor de heilige Jozef. Het volgende jaar 1957 moest er niet voor onderdoen.